

НАРЕДБА за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация

Приета с ПМС № 173 от 19.07.2004 г., обн., ДВ, бр. 66 от 30.07.2004 г., попр., бр. 114 от 29.12.2004 г., изм., бр. 65 от 10.08.2007 г., изм. и доп., бр. 96 от 6.12.2011 г., в сила от 6.12.2011 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 9/2004 г., стр. 302

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се уреждат условията и редът за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда (екологични щети), настъпили от минали действия или бездействия, до момента на приватизация, с изключение на сключените приватизационни договори до 1 февруари 1999 г.

Чл. 2. При приватизация съгласно условието на чл. 1 държавата носи отговорност за екологичните щети, настъпили от минали действия или бездействия до момента на приватизация.

Чл. 3. Държавата осигурява финансиране на дейностите по отстраняване на екологичните щети по чл. 2 чрез средства, заложи в Закона за държавния бюджет за съответната година, и средства, предоставени от дарители, предназначени за опазване на околната среда в Република България.

Чл. 4. (1) Оценката на екологичните щети, настъпили от минали действия или бездействия до момента на приватизация, се извършва от експерти, регистрирани в публичния регистър по чл. 83 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), в съответствие с Методиката, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.

(2) Оценката по ал. 1 се изготвя въз основа на оценяване на риска за човешкото здраве и околната среда вследствие на нанесените щети.

Глава втора РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА

Чл. 5. (1) За определяне на отговорността на държавата купувачът по приватизационната сделка или негов упълномощен представител в срок 6 месеца, считано от датата на придобиване на собствеността върху дяловете или акциите на приватизирания обект, представя в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) доклад за оценка на екологичните щети.

(2) Докладът по ал. 1 включва и програма за отстраняване на екологичните щети, която съдържа:

1. график и описание на дейностите, които ще бъдат извършени;
2. максимален размер на средствата за отстраняване на екологичните щети;
3. разпределението на средствата по т. 2 по обекти и етапи.

(3) В програмата по ал. 2 не се включват мероприятия, свързани с изисквания към производствената дейност на дружеството, техническа ликвидация и концесионни задължения.

(4) В срока по ал. 1 купувачът по приватизационната сделка или негов упълномощен представител

представя в МОСВ и програма за привеждане на дейността на приватизирания обект в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда по образец съгласно приложението.

(5) В срок два месеца от представяне на документите по ал. 1, 2 и 4 министърът на околната среда и водите се произнася с решение по тях по предложение на Висшия експертен екологичен съвет (ВЕЕС) на МОСВ.

(6) Програмите по ал. 2 и 4 са приложения към решението по ал. 5.

(7) В срока по ал. 5 МОСВ съгласува с Министерството на финансите (МФ) максималния размер на средствата, необходими за отстраняване на екологичните щети, и графика за изпълнение на програмата по ал. 2 в зависимост от възможностите за бюджетно финансиране.

(8) В срока по ал. 5 не се включва времето за допълване и представяне на документите по ал. 1, 2 и 4, когато такова е изискано писмено от МОСВ.

(9) Срокът за допълване и представяне в МОСВ на документите по ал. 1, 2 и 4 не може да бъде по-дълъг от 30 дни.

Чл. 6. В случай че купувачът по приватизационната сделка или негов упълномощен представител не представи документите по чл. 5, ал. 1, 2 и 4 в определения 6-месечен срок, той носи пълна отговорност за всички фактори, които замърсяват или увреждат околната среда, в резултат от настоящата и минала дейност на приватизирания обект, независимо от датата на придобиване на собствеността върху него.

Чл. 7. При мотивирано предложение за промяна на програмата за отстраняване на екологичните щети от страна на купувача по приватизационната сделка или негов упълномощен представител или на представител на приватизираното дружество, с което се предлагат по-ефективни икономически решения при запазване или подобряване на екологичния ефект, министърът на околната среда и водите се произнася с решение по предложение на ВЕЕС на МОСВ.

Глава трета

РЕД ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЩЕТИ

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Държавата, представлявана от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК), като възложител, и купувачът по приватизационната сделка и приватизираното дружество, като изпълнители, сключват договор за изпълнение на програмата за отстраняване на екологичните щети в срок 30 дни от датата на постановяване на решението по чл. 5, ал. 5.

(2) В случаите на приватизация чрез публично предлагане на акции в договора по ал. 1 държавата се представлява от министъра на околната среда и водите и министъра на финансите.

(3) С договора по ал. 1 се определя редът за изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети и се регламентират:

1. задълженията на изпълнителите по отношение на пълното, точното и навременното изпълнение на програмата за отстраняване на екологичните щети;

2. изискванията за провеждане от изпълнителите на процедури по Закона за обществените поръчки (ЗОП) при възлагане на дейностите от програмата за отстраняване на екологичните щети на подизпълнители;

3. задълженията на държавата по отношение на заплащането на разходите за изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети и по отношение на други дейности, пряко свързани и необходими за изпълнението ѝ;

4. максималният размер на разходите, свързани с отстраняването на екологичните щети;

5. отговорността на страните при неизпълнение на задължения по договора;

6. другите специфични изисквания по изпълнение на програмата.

(4) Към договора по ал. 1 се прилага решението по чл. 5, ал. 5.

Чл. 9. (1) В случай че страните не постигнат съгласие и договорът по чл. 8, ал. 1 не бъде сключен в срока по чл. 8, ал. 1, изпълнението на програмата се възлага при условията и по реда на ЗОП по процедура, проведена от МОСВ.

(2) Представителите на купувача и на приватизирувания обект са длъжни да оказват съдействие на изпълнителя по ал. 1 при реализацията на програмата за отстраняване на екологичните щети, както и да предприемат необходимите действия за изпълнение на програмата по чл. 5, ал. 4.

Чл. 10. (1) В случаите, когато някой от изпълнителите на програмата за отстраняване на екологичните щети е в производство за обявяване в несъстоятелност, изпълнението на програмата се спира до приключване на производството, като договорът по чл. 8, ал. 1, съответно по чл. 9, ал. 1, може да бъде прекратен едностранно от страна на държавата.

(2) В случаите, когато някой от изпълнителите на програмата за отстраняване на екологичните щети е обявен в ликвидация, договорът по чл. 8, ал. 1, съответно по чл. 9, ал. 1, може да бъде прекратен едностранно от страна на държавата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) При прекратяване на договор по реда на ал. 1 и 2 държавата и купувачът/купувачите, придобили собственост върху дялове, акции или обособени части от предприятието, в 3-месечен срок сключват договор за довършване изпълнението на обекта/обектите от програмата със съдържанието по чл. 8, ал. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) В случай че не се сключи договорът по ал. 3, както и при прекратяване на договор поради неизпълнението му довършването на изпълнението на обекта/обектите от програмата се възлага при условията и по реда на ЗОП по обща процедура, проведена от МОСВ и МФ.

(5) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) В случаите по ал. 4 МОСВ отправя искане до собствениците или лицата, управляващи обекта/обектите от програмата, за писмено изразяване на съгласие за осигуряване на съдействие при довършване на изпълнението им.

(6) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) При технологично свързани дейности на обекти с различни собственици писменото съгласие по ал. 5 се подава от собствениците или лицата, управляващи всеки от обектите на програмата.

(7) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Съгласието по ал. 5 и 6 лицата изразяват с нотариално заверена декларация за оказване на съдействие за довършване изпълнението на обекта/обектите от програмата, подадена в срок един месец от отправянето на искането по ал. 5.

(8) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) За процедурата по ал. 4 министърът на околната среда и водите и министърът на финансите вземат решение за провеждане на обща процедура за възлагане на обществена поръчка след получаване на декларацията по ал. 7.

(9) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Ако не бъде получена декларацията по ал. 7, вземането на решението по ал. 8 се отлага и изпълнението на програмата се спира до нейното получаване.

(10) (Нова - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) За срока на спирането на програмата по ал. 9 лицата, неподдали декларацията по ал. 8, носят пълна отговорност за всички фактори, които замърсяват или увреждат околната среда в резултат на настоящата или миналата дейност на всички обекти от програмата - тяхна собственост, и на технологично свързаните с тях обекти от програмата.

Глава четвърта

ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ ПО ПРОГРАМАТА ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЩЕТИ

Чл. 11. (1) За изпълнението на дейностите по програмата за отстраняване на екологичните щети по етапи и обекти се изготвят задания за проектиране и инвестиционни проекти.

(2) Одобряването на документацията по ал. 1 се извършва от междуведомствен експертен екологичен съвет (МЕЕС), който представлява специализиран състав на ВЕЕС на МОСВ.

(3) Функциите, задачите и съставът на МЕЕС се уреждат с правилника на ВЕЕС по чл. 12, ал. 3 ЗООС.

Чл. 12. (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Изпълнителите на програмата за отстраняване на екологичните щети внасят за разглеждане от МЕЕС заданията за проектиране и подробен график на времето за извършване на дейностите от програмата в срок 30 дни от датата на подписване на договора по чл. 8, ал. 1, съответно по чл. 9, ал. 1 и чл. 10, ал. 3 и 4.

(2) Съобразно графика по ал. 1 изпълнителите на програмата за отстраняване на екологичните щети внасят в МОСВ инвестиционни проекти, разработени въз основа на съответното одобрено задание за проектиране.

(3) Междуведомственият експертен екологичен съвет разглежда и оценява документацията по ал. 1 и 2 в срок 30 дни от внасянето ѝ в МОСВ.

(4) При установяване на съществени пропуски и непълноти МЕЕС връща документацията по ал. 1 и 2 за преработване и/или допълване, като дава конкретни указания за това и определя срок за представянето ѝ.

Глава пета

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЩЕТИ

Чл. 13. (1) Дейностите по програмата за отстраняване на екологичните щети се финансират въз основа на одобрените от МЕЕС инвестиционни проекти.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Финансирането по договорите по чл. 8, ал. 1 се извършва чрез приватизираните дружества, съответно чрез купувачите на обособената част, а по договорите по чл. 9, ал. 1 и чл. 10, ал. 3 и 4 - чрез определения по реда на ЗОП изпълнител.

Чл. 14. (1) (Доп. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Условието за финансиране на програмата се съдържа в договора по чл. 8, ал. 1, съответно по чл. 9, ал. 1 и чл. 10, ал. 3 и 4.

(2) Отчитането на изпълнението на дейностите по програмата за отстраняване на екологичните щети се извършва в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти, като се прилага необходимата аналитична отчетност по обекти, етапи и видове разходи.

(3) Изпълнителят на програмата за отстраняване на екологичните щети представя при поискване в Министерството на финансите междинни финансови отчети не по-късно от 45 дни след края на съответното 6-месечие при спазване на Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Активите по смисъла на Закона за счетоводството, придобити при изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети чрез финансиране от държавата, преминават в собственост на приватизираното дружество или на купувачите на обособената част, а в случаите по чл. 10, ал. 3 и 4 - на лицето, в чиято собственост се намира/намират

обектът/обектите от програмата, считано от датата на приключване на съответния обект или програма, за които са предназначени. Придобитите активи се използват целево и по предназначението им за опазване на околната среда и след цялостното изпълнение на програмата.

(2) Промени в собствеността, целевото предназначение и/или отписване на активи по ал. 1 се извършват след предварително съгласие от страна на МОСВ и МФ.

(3) В случаите на предприемане на действия по ал. 2 без съгласие на МОСВ и на МФ предоставените средства за придобиване на отписаните или с променено целево предназначение активи се възстановяват изцяло в първоначалния им размер заедно със законната лихва за периода, през който те не се ползват целево и по предназначението им.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2007 г.) (1) Наличните или добитите при изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети материали - отпадъци от черни и цветни метали, резервни части и други търговски продукти, са собственост на държавата.

(2) Когато материалите по ал. 1 са свързани технологично с производствената дейност на приватизирания обект и не представляват стандартизиран търговски продукт, годен за реализация на пазара, те могат да бъдат закупени по искане на приватизираното дружество, съответно на купувача на обособената част, за оползотворяване чрез влягане в производството (като суровина или допълнителен материал). За продажбата страните подписват допълнително споразумение към договора по чл. 8, ал. 1, в което се посочва начинът за формиране на цената и се регламентират отчетността, контролът и другите условия за изпълнение на поетите задължения.

(3) Извън случаите по ал. 2 продуктите се продават от съответния областен управител по реда на Наредба № 7 от 1997 г. за продажба на движими вещи - частна държавна собственост (ДВ, бр. 109 от 1997 г.).

(4) С приходите от продажбите по ал. 2 се намаляват разходите за финансиране изпълнението на програмата и разходите на съответния областен управител по изпълнението на ал. 3, а когато получените средства са в по-голям размер от размера на необходимото или оставащото финансиране, разликата в повече се внася в приход на републиканския бюджет.

(5) Редът по ал. 2 и 3 за реализация на наличните или добитите при изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети материали по ал. 1 не се прилага в случаите, когато материалите са обект на права за ползване по Закона за подземните богатства.

Глава шеста

КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЩЕТИ

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Министърът на околната среда и водите, министърът на финансите и изпълнителният директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол или упълномощени от тях лица съобразно компетенциите си извършват текущ контрол по изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети.

Чл. 18. Министърът на околната среда и водите осъществява контрол на извършените дейности по програмата за отстраняване на екологичните щети по отношение на постигането на нормите за качество на околната среда.

Чл. 19. Министърът на финансите осъществява контрол по усвояването на средствата при изпълнението на програмата за отстраняване на екологичните щети.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Изпълнителният директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол осъществява контрол по изпълнението на инвестиционната

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Купувач" е българско физическо или юридическо лице с под 50 на сто държавно и/или общинско участие или чуждестранно лице, закупило акции или дялове от търговско дружество или обособена част от предприятие по реда на Закона за приватизация и следприватизационен контрол. За купувачи се считат и лицата, придобили впоследствие собствеността върху дяловете, акциите или обособените части.

2. "Приватизиран обект" е търговско дружество, собствеността върху акции или дялове на което е прехвърлена от държавата или общините на български физически или юридически лица с под 50 на сто държавно и/или общинско участие или на чуждестранни лица по реда на Закона за приватизация и следприватизационен контрол. Приватизирани обекти са и обособените части от търговските дружества, продадени при същите условия и ред.

3. "Съдействие" е извършването на всички действия, които са необходими за точното изпълнение на програмата за отстраняване на екологичните щети, както и въздържане от действия или бездействия, които могат да възпрепятстват изпълнението на програмата, без това да нарушава законни интереси на съдействащите лица.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се приема на основание § 9, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗООС.

§ 3. Започнатите процедури по реда на глава втора "Ред за определяне на отговорността на държавата" по чл. 5, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от отменената Наредба за условията и реда за определяне на отговорността на държавата за нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация, приета с Постановление № 78 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 33 от 2003 г.; изм., бр. 40 от 2003 г.), се довършват по реда, предвиден в същата наредба.

§ 4. Изпълнението на приетите програми по реда на § 3 се осъществява по реда на наредбата.

§ 5. (Попр. - ДВ, бр. 114 от 2004 г.) В срок 6 месеца от влизането на наредбата в сила купувачите по приватизационни сделки, приватизираните обекти и изпълнителите на програми по наредбата са длъжни да предприемат действия за привеждане на извършваните от тях дейности в съответствие с разпоредбите на наредбата, за което подписват съответните анекси към сключените споразумения (договори) за изпълнение на програмите за отстраняване на екологичните щети.

§ 6. В срок 9 месеца от влизането на наредбата в сила придобитите в изпълнение на програми за отстраняване на екологични щети от купувачи по приватизационни сделки активи, в т.ч. дълготрайни материални и нематериални активи, обекти на незавършено строителство и др., се прехвърлят на приватизираните дружества за сметка на финансирането, отнасящо се до тях.

§ 7. Неизразходваните парични средства, предоставени от републиканския бюджет на купувачите по приватизационните сделки, предназначени за финансиране на програмите за отстраняване на минали екологични щети, се прехвърлят на приватизираните дружества за сметка на финансирането, отнасящо се до тях.

§ 8. Участниците в строителството са длъжни да отразят необходимите промени в издадените при изпълнение на наредбата документи по незавършеното строителство по Закона за устройство на територията в съответствие с разпоредбите на наредбата.

§ 9. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за

приватизация и следприватизационен контрол.

§ 10. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2011 г. , в сила от 6.12.2011 г.) Указания по прилагането на наредбата дават министърът на околната среда и водите, министърът на финансите и изпълнителният директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол съобразно тяхната компетентност.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към Постановление № 317 на Министерския съвет от 24 ноември 2011 г. за изменение и допълнение на

Наредбата за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация

(ДВ, бр. 96 от 2011 г., в сила от 6.12.2011 г.)

§ 6. Навсякъде в наредбата думите "Агенцията за следприватизационен контрол" се заменят с "Агенция за приватизация и следприватизационен контрол".

Приложение

към чл. 5, ал. 4

Образец

ПРОГРАМА

за привеждане на дейността на приватизирания обект, съответно на приватизираната обособена част, в съответствие с нормативната уредба по околна среда

Таблица 1. Дейности

№ по ред	Дейности	Инвестиции (в левове)	Начало на дейността (дата)	Край на дейността	Резултати от дейността	Метод за контрол

Дейности: Описание на дейността/дейностите, които трябва да се извършат, за да се приведат инсталациите в съответствие с нормативната уредба по околна среда.

Инвестиции: Инвестиции за дейността.

Начало: Дата (месец/година), когато се планира началото на дейността.

Приключване: Дата (месец/година), когато се планира приключване на дейността или въвеждането в експлоатация.

Резултат от дейността: Да се опише специфичният резултат (пример: намаляване на емисиите).

Метод за контрол:

Описание на начина, по който може да се контролира извършената дейност.

Таблица 2. График и годишно приключване на разходите за дейностите от таблица 1

№ по ред	Дейности	Разходи по години, лв.				
		година*	година*	година*	година*	година*

*Финансова обосновка от страна на оператора на годишните разходи, необходими за изпълнение на всяка от дейностите по таблица 2.